

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

**2023 M. KOVO 15 D. NUTARIMO NR. 156 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
OFICIALIOSIOS STATISTIKOS IR VALSTYBĖS DUOMENŲ VALDYSENOS
ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO**

2025 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Valstybės duomenų gavimo, tvarkymo ir teikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 156 „Dėl Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo įgyvendinimo“, ir jį išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Ekonomikos ir inovacijų ministras

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2023 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 156
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2025 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

VALSTYBĖS DUOMENŲ GAVIMO, TVARKYMO IR TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės duomenų gavimo, tvarkymo ir teikimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma valstybės duomenų gavimo Valstybės duomenų valdysenos informacinėje sistemoje (toliau – VDV IS), jų tvarkymo šioje sistemoje, įskaitant valstybės duomenų tvarkymo terminų laikymąsi, ir teikimo Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo (toliau – Įstatymas) 21 straipsnio 1 dalyje nustatytiems tikslams tvarka ir sąlygos. Aprašas parengtas vadovaujantis Įstatymo 20 straipsnio 8, 10 dalimis ir 21 straipsnio 2 dalimi.

2. Aprašas taikomas Valstybės duomenų agentūrai (toliau – Agentūra), valstybės duomenų teikėjams, valstybės duomenų vartotojams ir VDV IS naudotojams.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Pareiškėjas** – fizinis arba juridinis asmuo, Oficialiosios statistikos portale per valstybės duomenų užsakymo modulį teikiantis prašymą gauti valstybės duomenis ir (ar) atlikti su jų tvarkymu susijusius veiksmus siekiant Lietuvos Respublikos oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatytų tikslų.

3.2. **Pirminių duomenų inventorinimas** – pirminių duomenų metaduomenų surinkimas, standartizavimas ir valstybės duomenų metaduomenų rinkinių parengimas skelbti Viešajame valstybės duomenų metaduomenų kataloge.

3.3. **Pirminių duomenų struktūros aprašas** – standartinė pirminių duomenų metaduomenų lentelė, kurioje aprašoma valstybės duomenų šaltinio struktūra, įvardijant pirminių duomenų laukus, pirminių duomenų lenteles, pirminių duomenų šaltinius ir pirminių duomenų rinkinį.

3.4. **Valstybės duomenų metaduomenys** (toliau – metaduomenys) – struktūruoti duomenys, kuriais apibūdinami pirminiai ir (arba) valstybės duomenys, kad būtų lengviau juos atpažinti, rūšiuoti ir standartizuoti.

3.5. **Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos standartinė duomenų dalijimosi jungtis** (toliau – VDV IS standartinė jungtis) – Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus nustatytus techninius reikalavimus atitinkanti Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos prieiga, kuria užtikrinamas automatizuotas keitimasis duomenimis tarp registrų informacinių sistemų, valstybės informacinių sistemų, vidaus administravimo informacinių sistemų ir Valstybės duomenų valdysenos informacinės sistemos.

3.6. **Viešasis valstybės duomenų metaduomenų katalogas** (toliau – metaduomenų katalogas) – valstybės duomenims, tvarkomiems Valstybės duomenų valdysenos informacinėje sistemoje, teikti skirtas viešas standartizuotų valstybės duomenų metaduomenų rinkinių sąrašas, prieinamas Oficialiosios statistikos portale per valstybės duomenų užsakymo modulį.

3.7. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme.

II SKYRIUS

VALSTYBĖS DUOMENŲ GAVIMAS

4. Konkrečius valstybės duomenų teikimo į VDV IS būdus nustato Agentūros generalinis direktorius.

5. Valstybės duomenų teikėjai, gavę Agentūros kreipimąsi dėl pirminių duomenų pateikimo, per Agentūros nustatytą ne ilgesnį kaip 30 darbo dienų nuo kreipimosi dienos terminą atlieka pirminių duomenų inventorinimą, parengia ir pateikia visų savo tvarkomų pirminių duomenų struktūros aprašus metaduomenų katalogui sudaryti.

6. Agentūra, siekdama Įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatytų valstybės duomenų teikimo tikslų, raštu kreipiasi į valstybės duomenų teikėjus ir nustato konkretų valstybės duomenų pateikimo terminą, ne ilgesnį kaip 30 kalendorinių dienų arba 5 darbo dienos nuo kreipimosi dienos, kai valstybės duomenys teikiami esant paskelbtai nepaprastajai padėčiai ar ekstremaliajai situacijai, taip pat nurodo, kokius duomenis, koku periodiškumu, kurį laiką reikia teikti, ir kitą reikalingą informaciją.

7. Prieš pradėdami teikti į VDV IS pirminius duomenis, administracinius duomenis, valstybės duomenų teikėjai per Agentūros nustatytą duomenų pateikimo terminą, ne ilgesnį kaip 30 darbo dienų nuo kreipimosi dienos, išskyrus Įstatymo 21 straipsnio 4 dalyje nustatytus atvejus, be atskiro Agentūros kreipimosi, parengia ir Agentūrai pateikia atnaujintą pirminių duomenų struktūros aprašą, apimantį metaduomenų katalogui sudaryti reikalingą informaciją apie duomenis.

8. Iš registrų informacinių sistemų, valstybės informacinių sistemų, vidaus administravimo informacinių sistemų (toliau kartu – informacinės sistemos) į VDV IS teikiamos pirminių duomenų, administracinių duomenų kopijos, informacija, dokumentai ir (arba) jų kopijos Agentūros generalinio direktoriaus tvirtinamuose standartizuotų duomenų teikimo sąlygų aprašuose nustatyta tvarka, nesudarius duomenų teikimo sutarčių. Duomenys ne iš informacinių sistemų į VDV IS teikiami pagal atskirus susitarimus.

9. Valstybės duomenų teikėjai, prieš pakeisdami pirminių duomenų struktūros aprašą, ne vėliau kaip prieš 30 darbo dienų iki planuojamo pakeitimo dienos informuoja Agentūrą – pateikia informaciją apie planuojamus pakeitimus, įskaitant naujas pirminių duomenų struktūras. Valstybės duomenų teikėjai nedelsdami, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pakeitimo dienos, pradeda teikti pirminius duomenis pagal atnaujintą pirminių duomenų struktūros aprašą.

10. Pirminiai duomenys ir (arba) administraciniai duomenys į VDV IS teikiami naudojant sąsają, atitinkančią Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros direktoriaus universaliam duomenų teikimo sąsajai nustatytus reikalavimus, (toliau – sąsaja), išskyrus atvejus, kai toks būdas neįmanomas technologiškai ar dėl kitų objektyvių priežasčių. Kai sąsajos naudoti neįmanoma, naudojama VDV IS standartinė jungtis arba Agentūros generalinio direktoriaus nustatytus techninius reikalavimus atitinkantis kitas VDV IS duomenų dalijimosi būdas (kai dėl techninių priežasčių neįmanoma naudoti VDV IS standartinės jungties), kurį, įvertinusi kito būdo taikymo sąnaudų ir naudos santykį bei tinkamą duomenų apsaugos lygį ir suderinusi su pirminius duomenis ir (arba) administracinius duomenis teikiančiu valstybės duomenų teikėju, parenka Agentūra.

11. Jeigu valstybės duomenų teikėjai neturi sistemos administratoriaus ar sistemos priežiūros paslaugų teikėjo, Agentūra padeda jiems įdiegti ir sukonfigūruoti arba pati įdiegia ir sukonfigūruoja pirminių duomenų struktūros aprašui generuoti reikalingas priemones, sąsają arba VDV IS standartinę jungtį, kai sąsajos naudoti neįmanoma technologiškai ar dėl kitų objektyvių priežasčių. Agentūra, atlikdama šiame punkte nurodytus veiksmus, užtikrina duomenų saugą, laikydamasi valstybės duomenų teikėjų nurodymų.

12. Agentūra, pastebėjusi klaidų pirminiuose duomenyse, pateiktuose į VDV IS, apie tai praneša valstybės duomenų teikėjams. Valstybės duomenų teikėjai atsako už duomenų teisingumą iki jų pateikimo momento ir privalo nedelsdami informacinių sistemų nuostatuose nustatyta tvarka ir terminais ištaisyti klaidingus duomenis ir apie tai pranešti Agentūrai arba informuoti Agentūrą

apie priežastis, dėl kurių negalima ištaisyti klaidų, arba apie ilgesnį terminą, per kurį klaidos bus ištaisytos.

13. Valstybės duomenų teikėjai apie numatomą valstybės duomenų teikimo į VDV IS sustabdymą ne vėliau kaip prieš 60 darbo dienų iki sustabdymo dienos raštu informuoja Agentūrą, išskyrus atvejus, kai duomenų teikimas į VDV IS turi būti sustabdytas nedelsiant. Tokiu atveju valstybės duomenų teikėjai raštu informuoja Agentūrą ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo duomenų teikimo į VDV IS sustabdymo dienos.

III SKYRIUS VALSTYBĖS DUOMENŲ TVARKYMAS

14. Agentūra užtikrina, kad valstybės duomenys būtų tvarkomi teisėtai ir saugiai, ir įgyvendina tinkamas organizacines ir technines priemones, įskaitant apsaugą nuo valstybės duomenų sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo. Konkrečias valstybės duomenų saugos priemones Agentūros generalinis direktorius nustato vadovaudamasis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu ([ES](#) [2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva [95/46/EB](#) (Bendroju duomenų apsaugos reglamentu), Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu, Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymu, Kibernetinio saugumo reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 818 „Dėl Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo įgyvendinimo“, VDV IS nuostatais ir kitais duomenų saugą reglamentuojančiais teisės aktais. Agentūra, siekdama užtikrinti valstybės duomenų saugą, turi teisę taikyti papildomas procedūras ir (ar) priemones, reikalingas valstybės duomenų saugai užtikrinti.

15. Visi valstybės duomenys ir valstybės duomenų tvarkymo procedūros, įskaitant bet kokių duomenų gavimą ar teikimą išoriniu tinklu, yra šifruojami.

IV SKYRIUS VALSTYBĖS DUOMENŲ TVARKYMO TERMINAI

16. Valstybės duomenys tvarkomi 25 metus nuo jų gavimo dienos.

17. Suėjus valstybės duomenų tvarkymo terminui, valstybės duomenys sunaikinami VDV IS nuostatuose nustatyta tvarka.

V SKYRIUS VALSTYBĖS DUOMENŲ TEIKIMAS

18. Valstybės duomenys teikiami neatlygintinai. Tačiau jeigu pareiškėjui reikalingiems valstybės duomenims parengti Agentūrai būtina atlikti papildomus parengimo darbus (adaptavimo ar kitokio perdirbimo, modeliavimo, vizualizavimo ir kitus darbus, kuriems įvykdyti reikia papildomų techninių sprendimų), kurie nėra tiesiogiai susiję su valstybės duomenų teikimu, šių papildomų darbų sąnaudos apskaičiuojamos ir apmokamos Agentūros generalinio direktoriaus nustatyta tvarka.

19. Pareiškėjas, norėdamas gauti valstybės duomenų, per valstybės duomenų užsakymo modulį Oficialiosios statistikos portale pateikia Agentūros generalinio direktoriaus nustatytos formos prašymą, kuriame nurodo konkretų Įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatytą tikslą ir teisinį pagrindą, kuriam reikalingi valstybės duomenys, ir informaciją ir (ar) dokumentus, kuriais įrodoma jo teisė gauti valstybės duomenis prašyme nurodytu tikslu, taip pat kitą Įstatymo 23 straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytą informaciją.

20. Agentūra, nustačiusi, kad pateikti ne visi dokumentai ir (ar) informacija, nurodyti Aprašo 19 punkte, ir (arba) pateikta netiksli informacija, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos nurodo trūkumus pareiškėjui ir informuoja, kad trūkumų nepašalinus per nurodytą ne ilgesnį kaip 20 darbo dienų terminą nuo informavimo dienos, prašymas nebus nagrinėjamas.

21. Agentūra, per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos ir (ar) trūkumų pašalinimo dienos nustačiusi, kad pareiškėjas turi teisę naudoti valstybės duomenis prašyme nurodytiems tikslams, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo teisės naudoti valstybės duomenis nustatymo dienos per valstybės duomenų užsakymo modulį Oficialiosios statistikos portale informuoja pareiškėją apie priimtą sprendimą teikti prašomus valstybės duomenis:

21.1. Jeigu pareiškėjui reikalingi valstybės duomenys yra kaupiami VDV IS, Agentūra ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo teikti valstybės duomenis priėmimo dienos sukuria pareiškėjui ir (arba) jo atstovams (VDV IS naudotojams) prieigą prie VDV IS arba, įvertinusi prašomų pateikti valstybės duomenų apimtį ir pobūdį, pateikia valstybės duomenis pareiškėjui Agentūros generalinio direktoriaus nustatyto būdu. Kai pareiškėjas yra fizinis asmuo, prašomi valstybės duomenys teikiami Agentūros generalinio direktoriaus nustatytais būdais.

21.2. Jeigu pareiškėjui reikalingi valstybės duomenys nekaupiami VDV IS, Agentūra kreipiasi į valstybės duomenų teikėją (-us), prašydama pateikti reikalingus valstybės duomenis Aprašo II skyriuje nustatyta tvarka. Gavusi pareiškėjui reikalingus valstybės duomenis į VDV IS, Agentūra ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo valstybės duomenų gavimo į VDV IS dienos sukuria pareiškėjui ir (arba) jo atstovams (VDV IS naudotojams) prieigą prie VDV IS arba, įvertinusi prašomų pateikti valstybės duomenų apimtį ir pobūdį, pateikia valstybės duomenis pareiškėjui Agentūros generalinio direktoriaus nustatyto būdu. Kai pareiškėjas yra fizinis asmuo, prašomi valstybės duomenys teikiami Agentūros generalinio direktoriaus nustatytais būdais.

22. Valstybės duomenys pareiškėjui pradedami teikti per 20 darbo dienų nuo sprendimo teikti valstybės duomenis priėmimo dienos. Šis terminas gali būti pratęstas iki 20 darbo dienų (daugiausia pratęsti terminą galima 3 kartus), jeigu pareiškėjui reikalingiems valstybės duomenims parengti reikia atlikti papildomus valstybės duomenų parengimo darbus (adaptavimo ar kitokio perdirdimo, modeliavimo, vizualizavimo ir kitus darbus, kuriems įvykdyti reikia papildomų techninių sprendimų). Valstybės duomenys iš VDV IS teikiami Agentūros generalinio direktoriaus tvirtinamuose standartizuotų duomenų teikimo sąlygų aprašuose nustatyta tvarka, nesudarius duomenų teikimo sutarčių.

23. Agentūra gali atsisakyti teikti valstybės duomenis, jeigu:

23.1. pareiškėjas neturi teisės gauti prašomų valstybės duomenų Įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatytiems tikslams;

23.2. prašomų valstybės duomenų apimtis nėra būtina pareiškėjo prašyme nurodytam tikslui pasiekti;

23.3. prašomi duomenys netvarkomi jokioje informacinėje sistemoje;

23.4. valstybės duomenų teikimas keltų grėsmę visuomenės sveikatai, valstybės saugumui ar gynybai, viešajai tvarkai, valstybės ekonominiams, socialiniams, teisėsaugos ar kitiems interesams, duomenų subjekto ar kito asmens teisių ir laisvių apsaugai;

23.5. tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tų pačių valstybės duomenų, kurie jam jau buvo pateikti;

23.6. prašomi valstybės duomenys yra viešai skelbiami;

23.7. Agentūra neturi teisės gauti pareiškėjo prašomų duomenų iš valstybės duomenų teikėjų;

23.8. prašoma pateikti vienos informacinės sistemos pirminius duomenis;

23.9. valstybės duomenų teikimas negalimas pagal Įstatymo 20 straipsnio 7 dalies nuostatas.

24. Agentūra per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos per valstybės duomenų užsakymo modulį Oficialiosios statistikos portale informuoja pareiškėją apie sprendimą atsisakyti teikti valstybės duomenis ir nurodo tokio sprendimo priežastis.

25. Valstybės duomenys pareiškėjams teikiami tiek išsamiai, kiek tai nustatyta Įstatymo 20 straipsnio 5 dalyje, ir Įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatytiems tikslams.

26. Jeigu Įstatymo 21 straipsnio 1 dalyje nustatytų tikslų pasiekti neįmanoma suteikus prieigą prie VDV IS, valstybės duomenys teikiami pareiškėjo aplinkoje, kurioje turi būti užtikrintas duomenų saugumas, ribotas prieinamumas, suteikus tik autentifikuotas ir kontroliuojamas prieigas prie perduodamų valstybės duomenų Aprašo 22 punkte nustatytais terminais.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Pareiškėjui prisijungus prie VDV IS ir patvirtinus sutikimą, laikoma, kad pareiškėjas susipažino ir sutinka su Aprašo nuostatomis ir VDV IS galutinio naudotojo įsipareigojimais dėl duomenų ir nuosavybės teise saugomos informacijos apsaugos.

28. Aprašo 24 punkte nurodytas Agentūros sprendimas atsisakyti teikti valstybės duomenis gali būti skundžiamas Agentūros generaliniam direktoriui, Lietuvos administracinių ginčų komisijai Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Kiti ginčai, susiję su valstybės duomenų teikimu, sprendžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.
